

Setembre cultural | | Actualitzat el 18/12/2020 a les 10:32

Tu i l'univers bategant

'Manifest de la nova dona vella' (Pol-len Edicions) és l'últim poemari traduït al català de Mari Luz Esteban, investigadora especialitzada en l'antropologia feminista i activista | Roser Iborra: «És una poesia molt narrativa, molt despüllada, molt austera. Des d'aquesta nova llum, fa una tria d'experiències antigues que redescobreix amb la mirada d'una dona vella i sàvia»

Roser Iborra: «Us convido a fer aquest petit gran viatge. Des de la individualitat a la consciència de dona col·lectiva» | Sara Blázquez

El llibre *Manifest de la nova dona vella* (<https://pol-len.cat/llobres/manifest-de-la-nova-dona-vella/>), de Mari Luz Esteban (amb traducció al català d'Ainhoa Aramburu), publicat a Pol-len edicions, no és només un llibre diferent, sinó molt necessari. I molt potent.

No recordo haver llegit mai una reflexió sobre la pròpia vellesa escrita per una dona i amb una perspectiva clarament feminista. Però es veu que sí, que existeix: segons Sílvia Marimon, en un article fantàstic publicat al diari *Ara* ('Quan les dones van trencar les cotilles literàries', 2018) Caterina Albert (Víctor Català), que té tants registres i mai no m'acaba de sorprendre, escriu sobre una relació lèsbica esdevinguda justament a la seva vellesa: «Lo que no s'havia pogut confessar mai, s'ho confessava ara a si mateixa sense falses ni ridícules vergonyes; la gran meravella que li havia negat sa joventut austera i tireganyosa, la hi concedia pròdigament la vellesa. Estimava! Estimava amplement, fortament. A qui?... Què li importava el qui?... A una criatura humana, a un altre ésser com ella» (conte 'Carnestoltes', publicat al llibre *Caires vius* el 1907).

Però el *Manifest de la nova dona vella* és justament això: un manifest. Té una voluntat reivindicadora. Com si hagués arribat a un cim, Mari Luz Esteban ens explica què veu a l'altra banda de la carena. Reinterpreta vivències de quan era una nena o una noia i es pregunta fins a quin punt la submissió les havia enterbolit.

*«cal airejar el passat
perquè respiri el futur»*

És una poesia molt narrativa, molt despullada, molt austera. Des d'aquesta nova llum, fa una tria d'experiències antigues que redescobreix amb la mirada d'una dona vella i sàvia.

«el passat sempre deixa rastre»

No defuig cap tema. Parla de sexualitat, de política, de la decadència del cos, de la ment desperta. De llibertat.

*«la millor manera d'envellir
és no voler ser jove
la millor manera d'envellir
és persistir en la recerca personal»*

Us convido a fer aquest petit gran viatge. Des de la individualitat a la consciència de dona col·lectiva:

«Porto al record les que van ser, les que són, les que seran. Vénen amb mi.»

Un viatge que va, també, de la joventut a la vellesa alegre i trista alhora, conscient i acceptada; de la inexperiència al coneixement interior:

*«quan no hi ha res més
entre tu i l'univers bategant»*